

Lausunnon antaminen Finnforel Oy:n kiertovesilaitoksen YVA-menettelyn tarveharkinnasta / Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Valja 16.02.2023 § 13

1446/11.01.01/2023

Valmistelija: ympäristöpäällikkö Piia Koski, p. 0400 243 351.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt Jämsän kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa 3.2.2023 mennessä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisen tarpeesta YVA-lain (252/2017 YVAL) 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuun hankkeeseen. Kyseessä on Finnforel Oy:n kirjolohen kasvatukseen suunniteltu kiertovesilaitos. Laitos on suunniteltu sijoitettavan Jämsään UPM Kaipolan paperitehtaan entiselle tehdasalueelle.

Finnforell Oy on kiertovesikasvatuksen kehittämiseen keskittyvä yritys, jolla on ollut toimiva kiertovesitekniikkaan perustuva kalankasvatuslaitos vuodesta 2018 Varkaudessa Stora-Enson tehdasalueella. Hankkeen tarkoituksena on myös turvata Finnforel Oy:n tuotteiden kysynnän jatkuva kasvu sekä kotimarkkinoilla että viennissä.

Suunnitellussa laitoksessa tultaisiin tuottamaan kirjolohta kiertovesitekniikalla (RAS), pitämään yllä emokalastoa ja jalostamaan kalat lopputuotteeksi omalla kalankäsittelylaitteistolla. Kiertovesitekniikka perustuu kasvatuksessa käytettävän veden kierrättämiseen. Altaiden vesi suodatetaan mekaanisesti, käsitellään biologisesti ja desinfioidaan mikrobien hallitsemiseksi. Hapetuksen jälkeen vesi palautetaan takaisin kasvatusaltaisiin.

Laitoksen käyttämä vesi tuodaan tehtaan olemassa olevalla Tiirinniemen pumppaamon tulovesilaitteistolla järvivedestä. Vedestä poistetaan humusta raakavesisuodattimilla. Kasvatustoiminnasta syntyvät lietevedet johdetaan omana jakeenaan lietevesikäsittelyyn ja kasvatuksesta poistuva ylivuotovesi omana jakeenaan jätevedenkäsittelyyn. Fileoinnista syntyvät pesu- ym. vedet on suunniteltu johdettavaksi kaupungin jätevesiverkostoon.

Laitoksen merkittävin ympäristövaikutus on rejektivesistä aiheutuvat ravinnepäästöt. Kuormitus alapuoliseen vesistöön on pääosin vesijakeeseen liuennutta typpeä ja pienemmässä määrin fosforia. Vesistöön palautettavan veden jäännöskuormitus on puhdistusprosessissa saavutetun reduktion jälkeen 4 t/a fosforia ja 18,9 t/a typpeä.

Hankkeen kuormituksen ei arvioida heikentävän fysikaalis-kemiallisen tilan laatumuuttujien, kuten fosforipitoisuus, tai biologisen tilan laatutekijöiden (kuten kasviplankton) tilaa siten, että koko vesimuodostuman ekologinen tila heikkenisi nykyisestä. Laitoksen kuormituksen ei myöskään arvioida estävän Tiirinselän hyvän ekologisen tilan saavuttamista.

Hankkeesta vastaavan näkemyksen mukaan hankkeesta ei arvioida aiheutuvan kokonaisuudessaan merkittäviä tunnistettuja haitallisia ympäristövaikutuksia. Paikallisesti tunnistettuja merkittäviä vaikutuksia aiheutuu toiminnanaikaisesta ravinnekuormituksesta vesistöön. Vaikutuksia voidaan pyrkiä vähentämään panostamalla laitoksen tilojen suunnitteluun ja toiminnan optimointiin, kuten energiankulutuksen optimointiin ja kalojen ruokintaan, jotta ruoalla ei lisätä vesistökuormitusta.

Edellä esitettyyn perustuen arvioidaan, että ottaen huomioon hankkeen ominaisuudet, sijainti sekä vaikutusten luonne, hanke ei edellytä erillistä ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Hankkeesta ei saadun tiedon perusteella todennäköisesti aiheudu YVA-asetuksen hankeluettelon hankkeisiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia edes eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioiden.

Arvioinnissa on huomioitu laitoksen sijainti, toimintojen sijoittuminen sisätiloihin, jätevesien käsittely sekä vaikutusten lieventämistoimenpiteet. Laitoksella ei arvioida olevan merkittäviä haitallisia yhteisvaikutuksia muiden alueen toimintojen kanssa.

Jämsän kaupungin ympäristöpäällikkö esittää lausuntonaan seuraavaa:

Vesipäästöjen arvioinnin osalta todetaan, että typpikuormituksen tulevaa tilannetta tulee verrata nykytilaan eikä vuoden 2020 tilanteeseen, jolloin Kaipolan paperitehdas oli vielä toiminnassa. Selvityksessä esitetystä poiketen Tiirinniemen sinilevän yhteistarkkailupisteellä on todettu sinilevää satunnaisesti.

Toiminta tulee lisäämään rehevöittäviä päästöjä purkuvesistössä. Toiminnassa on syytä käyttää ravinnepäästöjen hallinnassa BAT-tekniikkaa ja pyrkiä siihen, että purkuvesistöön kohdistuva kuormitus on mahdollisimman vähäistä. Toiminnan päästöt eivät saa heikentää vesienhoidon pyrkimystä saavuttaa Tiirinselällä hyvä ekologinen tila vesienhoidon toimenpideohjelman vuosille 2022-2027 mukaisesti.

Toiminnanharjoittajan esittämän selvityksen perusteella asiassa ei ole tarvetta soveltaa YVA-lain mukaista YVA-menettelyä. Laitoksen yksityiskohtaiset päästöt ja niiden vähentämistoimet käsitellään ympäristölupamenettelyssä.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö § 29

Ehdotus

Ympäristöpäällikkö Piia Koski

Valvontajaosto merkitsee ympäristöpäällikön antaman lausunnon tiedokseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.